

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cornieț Nicolai în comun cu inculpatul, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2021, în cauza penală privind-l pe
VITU Iurie XXXXX, născut la XXXXX,
domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.02.2021 - 30.03.2021;

Instanța de apel: 18.05.2021 - 16.11.2021;

Instanța de recurs: 23.03.2022- 04.05.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, din 30 martie 2021, Vitu Iurie a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 152 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare;
- art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i s-a stabilit lui Vitu Iurie pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 3 (trei) ani 1 (una) lună, în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate față de Vitu Iurie a fost suspendată condiționat pe termen de probațiune de 1 (unu) an.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 320 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, la 26.11.2020 aproximativ la ora 11:55 Jurjiu Nicolai într-o ambianță liniștită se afla într-un loc public, și anume pe strada din fața gospodăriei sale din XXXXX, unde făcea ordine. Tot atunci, în stradă a ieșit și Vitu Iurie, care profitând de un pretext neînsemnat, a provocat un conflict verbal, după care încălcând grosolan ordinea publică și liniștea persoanelor care locuiesc pe acea stradă, manifestată printr-o vădită lipsă de respect față de ei, demonstrativ, prin neobrăzare și prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, a transformat conflictul în bătaie și i-a aplicat lui Jurjiu Nicolai multiple lovituri peste ambele mâini cu o bucată din lemn - obiect special adaptat pentru vătămarea corporală. Ulterior, continuându-și acțiunile huliganice, Vitu Iurie l-a

doborât pe Jurjiu Nicolai la pământ și i-a aplicat din nou multiple lovituri cu pumnii în cap.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, individualizată prin *„huliganism agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiuni săvârșite cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității sale”*.

Tot el, la 26.11.2020 aproximativ la ora 11:55, aflându-se pe strada din fața gospodăriei lui Jurjiu Nicolai din XXXXX, după provocarea conflictului verbal, l-a transformat în bătaie, aplicându-i ultimului multiple lovituri peste ambele mâini cu o bucată din lemn - obiect special adaptat pentru vătămarea corporală. Ulterior, continuându-și acțiunile intenționat ilegale, urmărind scopul cauzării leziunilor corporale, Vitu Iurie l-a doborât pe Jurjiu Nicolai la pământ și i-a aplicat din nou multiple lovituri cu pumnii în cap. În așa mod, Jurjiu Nicolai în rezultatul acțiunilor violente ale lui Vitu Iurie s-a ales cu vătămări corporale medii sub formă de fractură a celor 2 diafize cubitală și radială, fractură închisă a ambelor oase ulnare în 1/3 distală, fractură închisă 1/3 distală radiusul drept, edem a țesuturilor moi și echimoze 1/3 distală ambele antebrațe, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, individualizată prin *„vătămare intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății”*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată *cu apel și cu apel suplimentar de către procuror și apel depus de către partea vătămată Jurjiu Nicolai* prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Chișinău.

3.1 Procurorul a invocat blândețea pedepsei. Apelantul considera că, aplicarea față de inculpat a pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei pe termen minim nu asigura nicidecum atingerea scopului pedepsei. Solicita admiterea apelului, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Vitu Iurie să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și să-i fie numită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, de asemenea, să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare. În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal să-i fie stabilită definitiv o pedeapsă sub formă de 4 ani închisoare. În baza art. 90 Cod penal să fie suspendată condiționat executarea pedepsei pe termen de probă de 2 ani.

3.2 *Procurorul a declarat și apel suplimentar împotriva sentinței, solicitând casarea parțială a sentinței în latura aplicării art. 90 Cod penal și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie exclus art. 90 Cod penal la aplicarea pedepsei inculpatului.*

În motivarea apelului a invocat că, pedeapsa stabilită lui Vitu Iurie este contrară principiilor de individualizare a pedepselor, nefiind luate în considerație toate circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunilor comise și comportamentul inculpatului.

Apelantul indică că, instanța de fond nu a reținut în favoarea inculpatului careva circumstanțe atenuante sau excepționale, însă a considerat oportună aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În apel se atenționează că, inculpatul nu și-a recunoscut vina, nu s-a căit de cele comise, a cauzat leziuni corporale medii unei persoane de vârstă înaintată (71 ani) cu consecințe de a nu se mai recupera, anterior a fost supus răspunderii contravenționale.

3.3 *Partea vătămată Jurjiu Nicolai* în apel a invocat de asemenea blândețea pedepsei, specificând faptul că, concluzia primei instanțe referitor la pedeapsa aplicată inculpatului este eronată și inequitabilă. Menționează că, inculpatul este o persoană conflictuală în localitate, are un rol de agresor față de vecini, ceea ce denota că ultimul este predispus spre comiterea acțiunilor ilicite. Prin urmare, solicita casarea sentinței în latura pedepsei și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie aplicată inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani și 1 lună.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2021, apelurile procurorului și părții vătămate Jurjiu Nicolai au fost admise, inclusiv din alte motive decât cele invocate, cu casarea sentințe în latura penală și cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a exclus dispoziția privind aplicarea art. 90 Cod penal.

În rest sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de către instanța de fond după indicii art. 152 alin. (1) și 287 alin. (3) Cod penal.

Argumentele inculpatului privind nesăvârșirea de către el a infracțiunilor incriminate au fost apreciate ca contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond și cea de apel pe parcursul judecării cauzei.

Reieșind din circumstanțele prevăzute de art. 61, 75 Cod penal, s-a reținut drept neîntemeiată poziția primei instanțe în latura aplicării, la stabilirea pedepsei inculpatului, a prevederilor art. 90 Cod penal, dispunându-se suspendarea condiționată a executării pedepsei cu stabilirea termenului de probațiune de 1 an. În acest sens, instanța de apel a menționat că, un aspect omis de către prima instanță la pronunțarea sentinței și stabilirea pedepsei inculpatului îl constituie persoana condamnatului sub aspectul pericolului social, decurgând din faptele și din împrejurările în care acestea au fost comise și prezența antecedentelor contravenționale la inculpat, care nu a stat pe calea corijării și reeducării.

La caz, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal și de circumstanțele descrise, nejustificat și fără careva argumentare ajungând la concluzia că inculpatul poate fi corectat și reeducat cu suspendarea condiționată a

executării pedepsei.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și anume de scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni; de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptelor penale săvârșite de inculpat, care fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave și grave, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, care anterior nu a fost în conflict cu legea penală (f.d. 47), însă a fost supus răspunderii contravenționale, la evidența medicul narcolog și psihiatru nu se afla (f.d. 45-46), se caracteriza pozitiv la locul de trai (f.d. 49), nu a recunoscut vina, nu s-a căit în cele comise, prin faptele sale infracționale a cauzat leziuni corporale medii unei persoane de vârstă înaintată (71 ani) cu consecințe de a nu se mai recupera, astfel concluzionând posibilitatea corectării și reeducării acestuia cu izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare în limitele sancțiunilor articolelor incriminate.

Din considerentele indicate și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, instanța a considerat că pedeapsa lui Vitu Iurie urma să fie stabilită în formă de închisoare în limitele prevăzute de către legislator la art. 152 alin. (1) și 287 alin. (3) Cod penal.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Cornieț Nicolai în comun cu inculpatul au atacat-o cu recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, solicitând aplicarea prevederile art. 2 al Legii Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și să se înceteze procesul penal în privința lui Vitu Iurie în baza art. 152 alin. (1) Cod penal și 287 alin. (3) Cod penal.

În motivare recurentul a indicat că, este aplicabilă Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu dispunerea încetării procesului penal în privința lui Vitu Iurie.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Din conținutul recursului se constată că recurentul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, potrivit cărora *persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege.*

Colegiul penal concluzionează că acest temei pentru declararea recursului ordinar nu și-a găsit confirmare la examinare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent, mai mult ca atât, asupra cauzei care în opinia recurentului ar înlătura răspunderea penală.

Colegiul a considerat că este neîntemeiată la moment solicitarea recurentului privind încetarea procesului penal în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, deoarece, potrivit art. 427 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului doar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

La caz, însă, instanța de apel a pronunțat decizia pe 28.12.2021, iar Legea amnistiei, fiind adoptată la 24.12.2021, a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial - 31.12.2021, adică după data pronunțării deciziei de către instanța de apel.

Prin urmare, chestiunea abordată, odată apărută după pronunțarea deciziei de către instanța de apel, care, împreună cu sentința au devenit definitive și executorii în virtutea prevederilor art. 415 alin. (3), 466 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (5) Cod de procedură penală, nu cade sub incidența procedurii de recurs ordinar, neconstituind erori de drept comise de instanțele de fond și de apel care urmează a fi reparate pe această cale de atac.

Ori, conform art. 65 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat, dacă sentința este de condamnare, iar aplicarea actului de amnistie față de persoana condamnată, a cărei sentință a devenit definitivă și executorie, se soluționează, deja, la etapa executării pedepsei, în corespundere cu prevederile art. 469 alin. (1) pct. 15) - 472 Cod de procedură penală.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul

penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de avocatul Cornieț Nicolai, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cornieț Nicolai în comun cu inculpatul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe VITU Iurie XXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 iunie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN